

JEDNIČKA

... nejstarší, a přece mladá

Kopie Zlaté buly.

Karel IV. a lékařská fakulta pražského vysokého učení

U příležitosti 700. výročí narození Otce vlasti si připomeňme, že jen málo událostí v historii přispělo k evropské prestiži Čech tak, jako založení nejstaršího vysokého učení na území Svaté říše římské. V zakládací listině praví Karel IV.: „Mezi tužbami našeho srdce a tím, co naši královskou mysl svou tíhou stále zaneprázdňuje, ... jest, aby naše české království, ... bylo ozdobeno množstvím učených mužů.“

Tento záměr se ale v předchozích staletích naplňoval jen nesnadno, protože dosažení univerzitního gradu předpokládalo mnohaletý a především velmi finančně nákladný pobyt v cizině. Ze středověku se nezachoval žádný cestopis českého studenta medicíny v zahraničí. Jistou představu ale poskytuje o několik staletí mladší deník doktora Matyáše Borbonia

de Borbenheim, který na konci 16. století odešel studovat medicínu do Basileje, protože pražská lékařská fakulta v té době právě nefungovala. Z textu je patrné, že se takový krok jen těžko podnikal bez bohatého sponzora, v tomto případě rodiny pánů z Vartemberka. O sto let mladší je zpráva o italských studiích pražského profesora medicíny Šimona Tudecia de Monte Galea. Ten se dokonce rozešel se svým sponzorem a byl nucen nechat se na nějakou dobu najmout jako veslař na válečnou loď.

Originál zakládací listiny se ztratil za 2. světové války
Vraťme se však do středověku. Karel byl vychováván ve Francii a zde poznal jedno z nejslavnějších evropských učení – pařížskou Sorbonnu. Text zakládací listiny naznačuje, jak palčivě panovník vnímal ▶

↑ OBSAH

JEDNIČKA a zahraničí

JEDNIČKA aktuálně

Mít ten správný věk, jdu do studia medicíny zas!

Co pro mě znamená JEDNIČKA

Prof. MUDr. Emanuel Nečas, DrSc.

Hyde park

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Slavnosti Otce vlasti

Přijďte si dát ERGOcafé

Filmové nášlehy s Hazardem

Vzpomínka na emeritního děkana prof. J. Tichého

Významná ocenění

Prof. Pavel Pařko

JEDNIČKA objektivem

UK AKTUÁLNĚ

Laureátem Ceny Karla IV. se stane lucemburský velkovévoda

UK si připomněla výročí 668 let od svého založení

International Staff Training Week

► absenci podobné instituce na domácí půdě: „A tak, aby naši věrní obyvatelé království, kteří bez ustání lační po plodech vědění, se nemuseli v cizích zemích doprošovat almužny, ale aby našli v království stůl k pohoštění prostřený a aby se ti, jež vyznamená vrozená bystrost..., stali poznáním věd vzdělanými, a nebyli již více nuceni... za účelem vyhledávání věd kraj světa obcházet, k cizím národům se obracet,... v cizích končinách žebrat, nýbrž aby za svou slávu považovali, že mohou jiné z ciziny k sobě zvát a účastny je činit té lahodné vůně a tak velikého vděku.“

„Naše fakulta nesloužila pouze obyvatelům Českého království, někteří jednotlivci si odnesli z Prahy vzdělání do zahraničí. Inspiraci zde našly i celé instituce, např. vídeňská či lipská univerzita.“

Není náhodou, že Karel přirovnal vzdělání k chutnému pokrmu, hostině vědění, království totiž nemohlo být bohaté, pokud by oplývalo pouze statky hmotnými. Zakládací listina říká, že země „se řízením Božím raduje z přirozené hojnosti zemských plodin“, ale co se týká potravy duchovní, kterou reprezentovalo ve své nejvyšší formě právě vysoké učení, zůstávala chudá. Proto panovník praví: „... rozhodli jsme se po předchozí zralé úvaze zříditi, vyzdvihnout a nově vytvořiti obecné učení v našem metropolitním a zvláště půvabném městě pražském, ...“ Slovo „metropolitní“ zde odkazuje k pražskému arcibiskupství, které mělo díky osobě Arnošta z Pardubic na založení univerzity nemalý podíl. Ostatně, málo se ví, že originál zakládací listiny se ztratil na konci 2. světové války, ale zachován zůstává dobový

exemplář v archivu Arcibiskupství pražského. Při založení vysokého učení nešlo pouze o vzdělání poddaných českého krále, ale důležitý byl také další záměr, přítomnost univerzity totiž lákala nadané jedince ze zahraničí. Panovník to vyjádřil následující větou: „Na tomto učení budou pak doktoři, mistři a žáci všech fakult, jimž slibujeme znamenité statky, a těm, které toho hodné shledáme, udělíme královské dary.“ Inu, zda mají mistři a doktoři pražského učení dnes „znamenité statky“, je patrně otázka otevřená diskuzi, ale ve své době se krá-

lovství díky přítomnosti školy dostalo na úroveň nejrozvinutějších regionů v Evropě.

Lékaři mezi učenici ze zahraničí

Karel se v textu listiny nikde podrobně nezmiňuje o lékařské fakultě, ale je zcela nepochybné, že jeho snaha přilákat do Čech učence ze zahraničí se z významné části týkala lékařů. O původu nejstaršího známého profesora lékařské fakulty, Mistra Walthera, působícího již ve službách Karlova otce Jana Lucemburského, není nic známo. Ale mnoho studentů, doktorů a mistrů univerzity prokazatelně pocházelo z bližšího i vzdálenějšího okolí Českého království. Pro panovníka to mělo konkrétní výhody, protože tito přistěhovalci často zastávali zároveň funkci profesora a osobního lékaře na královském dvoře. Mezi nejstarší takové

učence patřil např. Balthasar de Marcellinis, řečený také z Toskány, o němž je známo, že byl dvořanem a lékařem Karla IV. Ze zahraničí přišel Mistr Rembotus Eberhardi de Castro, který je kolem roku 1353 zaznamenán jako osobní lékař královny Anny. Petr Massen z Chotěbuz (SRN) sloužil panovníkovi nedlouho před smrtí, i když v jeho případě lze argumentovat, že Dolní Lužice patřila v té době ještě k zemím Koruny české. Z Německa pocházel profesor medicíny a rektor pražské univerzity Wiboldus Stutte de Osenbrughe, pozdější kanovník ve svém rodném Osnabrücku. Polské království reprezentoval Johannes Thomanni de Nissa, po Mistru Waltherovi jedno z prvních jmen zachycených v pramenech. Lékařská fakulta však poskytovala prostor i pro české studenty. Mezi domácí učence z Karlovy doby tedy patřil kupř. osobní lékař krále i královny Johannes Henrici de Nova Domo (Jan Jindřichův z Jindřichova Hradce) či Bartoloměj z Hostýna. Ten byl vedle služby panovníkovi zaznamenán také jako lékař pražského arcibiskupa. Závěrem bych rád připomněl, že naše fakulta nesloužila pouze obyvatelům Českého království. Někteří jednotlivci si odnesli z Prahy vzdělání do zahraničí – třeba Hermannus Starke de Huxaria (z Hoexteru v SRN), původně kolegiát a lékař v koleji krále Václava v Praze, který se stal později rektorem univerzity v Heidelbergu. Inspiraci zde ale našly i celé instituce, jak tomu bylo např. u vídeňské či lipské univerzity. *Karel Černý, přednosta Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků*

JEDNIČKA A ZAHRANIČÍ

Hostující profesor z USA s českými kořeny

V dubnu navštívilo Jedničku hned několik významných zahraničních hostů. Debatovat přijel eurokomisař pro zdraví a bezpečnost

potravin Dr. Vytanis

Andriukaitis nebo prof. Stanton Glantz z University of California, který je světově proslulý bojem proti tabákovému průmyslu. V rámci postgraduálního kurzu Novinky v biomedicínském výzkumu pak vystoupili nefrolog prof. Christoph Wanner z Universitätsklinikum Würzburg a diabetolog a endokrinolog prof. George Grunberger, prezident American Association of Clinical Endocrinologists.

Právě prof. Grunberger je také jedním z hostujících profesorů 1. LF UK, proto jsme se ho zeptali, jak Jedničku vnímá. *Můj vztah k 1. LF UK začal dost neřímo. Jako pražský rodák a syn významného biochemika (otec mj. založil první radioizotopovou laboratoř v Ústavu organické chemie a biochemie ČSAV) jsem vždy věděl o proslulé Univerzitě Karlově. Jelikož za „socialismu“ byly univerzity a výzkumné světy rozděleny podle sovětského vzoru, měl jsem šanci strávit dětství jen v halách ústavu, kde jsem často otce navštěvoval a snažil se plánovat vlastní vědeckou budoucnost. Osud ale rozhodl jinak a já se ocitl na druhé straně Atlantiku, kde jsem získal veškerá vyšší vzdělání. Nakonec jsem se rozhodl věnovat profesní život diabetologii. A tak jsem se vrátil poprvé po 24 letech zpět do Prahy při příležitosti kon-*

gresu European Association for the Study of Diabetes v roce 1992, kterému předsedal prof. Jan Škrha. Naše setkání vedlo k přátelství následujících 24 let a doufám, že ještě hodně let do budoucna. Nicméně až v roce 2014 se můj vztah k UK formalizoval – přijal jsem pozvání prof. Škrhy na oslavu 666. narozenin UK, díky snahám prof. Štěpána Svačiny jsem pak byl požádán o přednášky pro 1. LF UK. Asi to bylo dobré, protože oba pánové se mnou zůstali ve styku a umožnili mi přednášet pro mediky i nadále. A velice mile mě překvapili, když mě požádali o vyplnění formulářů pro „visiting professor“ na 1. LF UK. V dubnu 2015 jsem se setkal s děkanem prof. Aleksim Šedem, který mi předal dekret pro hostujícího profesora. Velmi si tohoto titulu vážím – 47 let po opuštění vlasti být tak poctěn nejslavnější univerzitou v ČR! Teď se ode mne očekává,

že budu v Praze pokračovat v tom, co miluji celý svůj život, tedy ve vzdělávání nové generace lékařů a vědců.

Nejzajímavější stránkou přednášek na UK je pro mě mluvit česky, protože nemám většinou ponětí o odborných výrazech v češtině. Musím ale říci, že přijetí ze strany studentů

i fakulty bylo vždy vynikající a všichni mi byli při přednáškách velmi nápomocni. Naopak myslím, že oceňuji, jak se potím při hledání a hádání českých výrazů, které mám v hlavě v angličtině. Časem jsem ale zjistil dvě věci – většina posluchačů rozumí angličtině výborně a mnoho výrazů se do češtiny ani nepřeklá-

dá. Vzpomínám na chvíli, kdy jsem nemohl vydedukovat, jak přeložit slovo „endpoint“ při vysvětlování výsledků jedné studie. Tak jsem se zastavil a trapně zeptal obecně. Odpověď přišla okamžitě – endpoint! :)

Prof. George Grunberger,
Grunberger Diabetes Institute

Zahraniční uchazeči navštívili Jedničku

Studenti ze všech koutů světa se 1. dubna přijeli podívat na Den otevřených dveří pro anglické studijní programy. Mohli si prohlédnout téměř celý kampus, vyzkoušet výuku v praxi a zeptat se na vše, co by mohlo ulehčit jejich snaze studovat na Jedničce!

Po slavnostním zahájení prof. Otomara Kittnara, proděkana pro zahraniční studenty, jenž uchazeče a jejich rodiče přivítal a pronesl několik slov o fakultě a studiu, přišly na řadu otázky praktické, na které ochotně odpovídaly studijní referentky. A i když v učebně děkanátu panovala velice dobrá a uvolněná nálada, největší úspěch měla prohlídka zbývajících částí fakulty. Zájemci o studium si např. vyzkoušeli měření EKG v nově otevřeném simulačním centru, na stomatologických fantomech probíhala praktická ukázka výuky zubního lékařství a na závěr se všichni učili operovat klíčovou dírkou na laparoskopických trenážerech.

Nejvíce uchazečů ve věku 18–20 let pocházelo z Evropy, další pak z Číny, Brazílie

a Spojených Arabských Emirátů. Téměř 80 % se hlásí na obor General Medicine a většina by po studiích ráda zůstala v evropských zemích, konkrétně ve Velké Británii a v Německu.

O 1. LF získali informace nejčastěji z internetu, přičemž více než polovina se v ČR nehlásí na jinou LF. Jedničku si vybrali především pro její mezinárodní prestiž.

O tom, že byl letošní Den otevřených dveří více než úspěšný svědčí i ohlasy našich (možná) budoucích studentů:

Harsimran Kaur Jagdev,
21 let, Velká Británie

I am excited and looking forward to reading medicine at the First Faculty.

I feel I will receive a brilliant education and the correct foundation to make a good doctor. Your students are confident and knowledgeable. I want to study here because it is very prestigious faculty with graduates that prove there is a high level of education available.

Danielle Caine,
21 let, Izrael

I like First Faculty of Medicine. It is nice place and look like a very honorable university. And what I think

about Faculty? I impressed and hope that I will pass the exam. I like the people here and the atmosphere. It is very pleasant!

Aksel Durand,
18 let, Německo

Firstly, thank you for everything you organised, to allow us to see your faculty. Secondly, I really

enjoy the easiness to get information and also the sympathy of all the attendants. I've heard many good things about First Faculty of Medicine, but students keep on stating the realistic facts: it is going to be hard! And I think I am ready (I hope?).

zub

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

Slavnostní otevření SIM centra

Ve Fyziologickém ústavu bylo po roce pilotního provozu 6. dubna slavnostně otevřeno Centrum lékařských simulací pro výuku studentů medicíny. Pracoviště zaujímající čtyři specializované učebny je nyní jedním z nejlépe vybavených center svého druhu v ČR. Ročně jím projde více než 700 studentů fakulty. Sofistikované figuríny hrající roli pacientů vzbudily velký zájem novinářů. U jejich „nemocničních lůžek“ se střídaly televizní štáby i rozhlasoví redaktoři. Naši studenti,

kterí zde měli výuku, jim předváděli, co se na umělých pacientech učí a jak figuríny řízené počítačem reagují na jejich zákroky. „Provoz modelů a simulátorů, který vyžaduje expertní zázemí kvalifikovaných učitelů, sice představuje pro fakultu nárůst nákladů, avšak z dlouhodobého hlediska přináší příznivý efekt pro kvalitu lékařské péče,“ říká děkan Aleksi Šedo. Učebny jsou vybaveny třemi počítačem řízenými patientskými simulátory iStan, SimMan a Resusci Anne Simulator v pořizovací hodnotě přes tři milióny korun. V učebnách jsou rovněž patientské monitory, infuzní technika, ventilátory, defibrilátory, ultrazvuk, polohovatelná nemocniční lůžka a řada zdravotnických pomůcek. První a podrobnější zmínku o SIM centru najdete už v loňském čísle Jedničky (červenec–září 2015) na www.lf1.cuni.cz/document/56446/4-2015-jednicka.pdf.

fia

Ekumenická bohoslužba za dárců těl

Jako poděkování za velkorysé rozhodnutí dárců věnovat své tělo pro výukové a vědecké účely pořádá Anatomický ústav tradičně ekumenickou bohoslužbu slova, při níž se společně setkávají studenti, učitelé, duchovní a příbuzní dárců. Letos se bude konat 24. května od 17.00 v malé posluchárně AÚ. Jste srdečně zváni!

red

WikiVíkend v Peci pod Sněžkou

O víkendu 22.–24. dubna se konalo již 21. setkání redakce WikiSkript. Noví zájemci o práci na portálu se učili od pokročilejších, diskutovalo se o úpravách nových materiálů k biochemii a histologii i o nejrůznějších vylepšeních stránek. Sobotní odpoledne tradičně patřilo pohybu, tentokrát v lanovém centru a na koloběžkách. Ti, kterým na to zbyly síly, pak vyrazili

v neděli časně ráno na Sněžku pozorovat východ slunce.

Michaela Balejová, Martin Vejražka

Přijďte posedět do „CéTéčka“

Naše fakulta rozšiřuje nabídku benefitů pro studenty, zaměstnance a členy klubu Alumni. Nově můžete využít 10% slevu na konzumaci v nedávno otevřené kavárně/klubu Creative Tree pub (Kateřinská 10).

zub

Zajímá vás, co se jí v Čechách?

Přijďte na další díl MEDialogů, věnovaný výživě. Na setkání, které bude moderovat Jakub Železný, přijali pozvání děkana Aleksiho Šeda předseda ČLS JEP Štěpán Svačina, přednosta III. interní kliniky, a Dana Müllerová, proděkanka LF UK v Plzni. Akce se uskuteční 25. května od 10.00 ve Velké zasedací místnosti děkanátu.

fia

Jednička ožije i v noci

Po loňském úspěšném zapojení naší fakulty do Pražské muzejní noci pro vás i letos

připravujeme bohatý program. Přijďte si poslechnout komentované prohlídky v Anatomickém a Stomatologickém muzeu, podívat se na výstavu akademického malíře Pavla Koutského ve Faustáku nebo se jen tak pobavit u chemických pokusů či ve fotokoutku. Otvíráme 11. června v 19.00! Ještě předtím se však budete moci od 17.00 ve velké posluchárně Anatomického ústavu dozvědět zajímavosti o fenoménu tetování! Více na www.prazskamuzejninoc.cz.

zub

Světový den ledvin

Letošním hlavním tématem Světového dne ledvin, který připadl na 10. března, byla renální onemocnění v dětství. Přednosta Kliniky nefrologie Vladimír Tesař upozornil, že dědičné choroby ledvin se v útlém věku nemusí projevit ani obvyklými příznaky, jako jsou krev v moči, hypertenze či otoky.

fia

Světový den spánku

Na problémy spojené s vlivem civilizačních chorob na kvalitu spánku upozornili naši odborníci na tiskové konferenci, jež se konala ve Faustáku u příležitosti Světového dne spánku a Evropského dne narkolepsie,

kteří letos připadly na 18. března. O noviněky se s novináři podělili Soňa Nevšimalová, Karel Šonka a Iva Příhodová z Neurologické kliniky. Nebývalý zájem médií dokládá, že se téma týká velké části populace.

fia

Mikiny a hrnky v nových barvách!

Když budete mít chvíli, mrkněte se na www.alumni1lf.cz do fakultního e-shopu. Najdete tam mj. unisex mikiny v nové vínové barvě nebo keramické hrnky laděné do jarních tónů fialové a žluté. Šedé mikiny už jsou dostupné ve všech velikostech :)

jat

500. laparoskopická operace prostaty

Lékaři Urologické kliniky provedli 11. dubna jubilejní 500. laparoskopickou radikální prostatektomií u 66letého pacienta s karcinomem prostaty. Zárok se uskutečnil během kurzu s přenosem 3D laparoskopických operací mimo operační sál. Podle přednosta Tomáše Hanuše na klinice takto ročně ošetří 80 mužů.

fia

Naši medicí na stupních vítězů!

Dva týmy z naší fakulty se zúčastnily soutěže Medik roku 2016 a skončily na skvělém 2. a 3. místě! Studenti Jan Češka, Jiří Kornoušek, Jakub Pítr, Lukáš Wagner a kapitán Kryštof Šídlo se umístili o pouhé dva body za vítězi z 2. LF UK. Třetí příč-

ku obsadili Jedničkáři ve složení Richard Schneidöfler (kapitán), Sandra Gálová, Lucie Pilíková, Barbora Řiháková a Dana Šmejkalová. „Vyhrali jsme tedy pomyslný pohár konstruktérů – řečeno terminologií Formule 1,“ komentoval výsledky L. Wagner. Jeho kolega, J. Češka, dodal: „Soutěž nás velmi mile překvapila výbornou organizací, moderním prostředím nemocnice a přátelským přístupem všech lidí. Asi největším překvapením byla disciplína ARO, která sestávala z komunikace

s laickým zachránce u nehody, jeho instrukce a vedení první pomoci po telefonu.

Na místo jsme museli dorazit vozem RZS v co nejkratším čase. Čekala nás simulace první pomoci a KPR na dvou figurínách. Adrenalin, jaký člověk na fakultě často nezažije.“ Všem studentům děkujeme za skvělou reprezentaci fakulty!

jat

Podpořte své kolegy začínající vědce

Již posedmnácté se na naší fakultě usku- teční Studentská vědecká konference. Svě práce budou pre- i postgraduální studenti lékařských i nelékařských oborů prezentovat formou přednášek 19. května – poslechnout si je můžete přijít i vy.

jat

O kouření s prof. Glantzem

Prof. Stanton Glantz z USA, proslulý bojem proti manipulaci tabákového průmyslu veřejným míněním, přednášel 13. dubna na 1. LF UK: „V Kalifornii kouří dnes třikrát méně lidí než v ČR díky tomu, že jsme se systematicky soustředili na eliminaci kouření ve veřejných prostorách.“

fia

Dětská pouť se blíží

Užijte si se svými ratoolestmi krásné odpovědné plné her, hudby, divadla, skákacích hradů a dobrých koláčů. Stačí přijít 1. června do zahrady Neurologické a Psychiatrické kliniky, kde naše fakulta pořádá od 14.00 tradiční Dětskou pouť. Těšíme se na vás!

zub

Rockování s Jedničkou

Účast naší fakulty na proslulém festivalu Rock for People se pomalu stává tradicí. I letos proškolíme na letišti u Hradce Králové hudební fanoušky v základech první pomoci, samovyšetřování prsou nebo varlat či prevenci závislostí. Přijďte nás od 3. do 5. července na letišti u Hradce Králové podpořit i vy!

zub

Mít ten správný věk, jdu do studia medicíny zas!

„Říká se, že každý děkan má nejméně dva konkurenty. Toho minulého a toho budoucího. Osobně jsem teď v naprosto luxusní situaci, protože minulým děkanem jsem byl já a budoucího ještě neznám :),“ uvedl krátce po svém znovuzvolení kandidátem na funkci děkana pro další 4leté funkční období **Aleksi Šedo**. Akademický senát 1. LF UK se tak rozhodl 25. dubna na svém mimořádném zasedání.

Spíte dobře?

Popravdě řečeno, spím skvěle. Akorát bych byl někdy rád, kdybych mohl spát déle. Jsem sova a ranní vstávání je pro mě velkým utrpením.

Byl jste v den volby nervózní?

Spíš jsem byl velmi zvědavý, jak to dopadne. Vnímám jsem volbu dost zodpovědně, byť jsem byl jediným kandidátem. Podobný pocit jsem zažil při obhajobě aspirantské práce, kdy je první důležitou podmínkou fakt, že se sejde dost kurfiřtů volitelů a jsou usnášeníschopní. A protože jsou dnes lidé hodně zaměstnaní a cestují, může k nezvolení dojít de facto i z důvodů vyložene logistických.

Ale výsledek hlasování mě nakonec potěšil a má pro mě nejen praktický, ale i velice příjemný osobní rozměr. Samozřejmě nejde jen o úspěch můj, ale celého širšího kolegia.

„Mám strašnou výhodou a privilegium v tom, že mám na ústavu skvělou pracovní skupinu. Netvrdím, že všechno je idylické, ale schopnosti mých kolegů mi umožňují, abych se udržoval ve „vědecké kondici“.“

Osvědčil se nám systém neformálně ustavených pracovních skupin, které se věnují různým oblastem. Koncentrují se v nich lidé z kolegia i ze senátu včetně studentů. Jsem velmi rád, že daný pracovní model zatím funguje.

Co se během vašeho prvního funkčního období podařilo?

Povedlo se posunout kupředu modernizaci výukových kurikul a posílit výuku na simulátorech. Otevřeli jsme dokonce simuláčnické centrum, což je skvělé pro rozšíření praktických nácviků. Zmapovali jsme také proporcí praktické a teoretické výuky – je to věc, se kterou budeme dále pracovat a chceme ji zlepšit.

V oblasti vědy se nám podařilo na platformě projektů PRVOUK definovat témata, v nichž jsme dobří, a zkonsolidovat velké

„Člověk by měl mít koníčky nejen z ohleduplnosti k sobě, ale i ke svému okolí,“ říká Aleksi Šedo.

výzkumné týmy. Další plus vidím v infrastrukturním rozvoji fakulty, kdy jsme vybudovali Centrum pokročilého preklinického zobrazování, které nám umožňuje významně rozšiřovat spolupráce a vědecký potenciál. Z toho mám velkou radost. Zároveň jsem rád, že se dařilo i v oblasti ekonomické, byť se financování fakulty cestou ministerstva a státní dotace vyvíjelo po celou dobu neuspokojivě a rok od roku hůře. Přesto jsme díky dobrému hospodaření mohli zvýšit mzdové limity a máme z čeho vyplácet třinácté a čtrnácté platy.

Je to opět nekončící proces, protože se musíme stále snažit hledat rozumný model financování medicínského školství. Tedy takový, který bude efektivní a bude podporovat kvalitu.

A co se nepovedlo?

Jedna spíš úsměvná věc nebo příběh – a sice, že jsme v kolegiu děkana plánovali vybudování školky, ke kterému ale nakonec vinou nejrůznějších kombinací a změn okolností nedošlo. Nicméně do budoucna jsme daný problém vyřešili tím, že školka bude součástí rozvojového projektu Kampus Albertov, který se začíná budovat.

Deklarujeme, že fakulta je vyhledávaná, výběrová a úspěšná. Daří se tyto atributy naplňovat?

Vyhledávanou školou určitě jsme, protože

pozorujeme trvale vysoký převis poptávky nad možnostmi toho, kolik studentů můžeme přijmout. Týká se to nejen tuzemských, ale i zahraničních uchazečů o studium. Pokud jde o výběrovost, snažili jsme se vylepšit přijímací řízení – zavedli jsme bonifikaci z matematiky a updatovali testové otázky. Zdá se, že to byl správný krok, protože dosavadní výsledky současných studentů v 1. a 2. ročnících ukazují, že jsou úspěšnější, než bývali v minulosti. Patrně k tomu přispěl i fakt, že jsme zadaptovali řadu interních předpisů upravujících udělování zápočtů a zkoušek, které jsou naprosto jasné a přehledné. Někomu možná mohou připadat přísné, ale většinou jsou kvitovány pozitivně i ze strany studentů. Zásadně totiž klesl počet různých stížností a rozkladů vůči našim vlastním pravidlům, úspěšnost ve studiu se přitom nezhoršuje. Úspěšní jsou také naši absolventi, kteří jsou na trhu práce 100% uplatnitelní. Navíc se dobře prosazují i v zahraničí, což je velmi silné kritérium. Výsledky vědecké práce nás pak stále pasují na nejproduktivnější lékařskou fakultu v ČR a patříme mezi 8 nejúspěšnějších vědeckých institucí v republice. Nicméně velkou podmínkou toho, aby fakulta byla vyhledávaná, výběrová a úspěšná, je její viditelnost na veřejnosti – mezi odborníky i laiky. Jde o jednu z oblastí, která v posledních třech letech zaznamenala zásadní vývoj.

Co vás v úloze děkana příjemně překvapilo?

Poměrně dobrá komunikace uvnitř fakulty. Řekl bych, že mezi námi neexistují nějaké dramaticky antagonistické kliky a je dobře, že naši akademici – a mám mnoho důvodů se domnívat, že i studenti – si uvědomují ▶

- ▶ exkluzivitu alma mater a mají k ní osobní vztah. To, jak k sobě budeme upřímní a jak budeme fungovat, nakonec bude výsledným obrazem Jedničky.

Zbývá vám čas na vědeckou práci?

Mám strašnou výhodou a privilegium v tom, že mám na ústavu skvělou pracovní skupinu. Netvrdím, že všechno je idylické, ale schopnosti mých kolegů mi umožňují, abych se udržoval ve „vědecké kondici“, i když to představuje další velkou časovou investici. Považuji to ale za velmi důležité, protože děkanování je na dobu určitou, zatímco profese by člověku měla zůstat i nadále.

A co koníčky?

Ty jsou taky extrémně důležité. Víím, že když člověk rezignuje na své radosti,

stává se nevrlym a nepříjemným. Takže by měl mít koníčky nejen z ohleduplnosti k sobě, ale i ke svému okolí :). Mám rád motorkářství, jezdím na motorce i do práce a udržuji si kontakt s přáteli z této oblasti. Nutím se i k tomu, abych nepřestal se sportováním, protože adrenalin a endorfiny pomáhají člověku k lepší psychické kondici.

Chtěl byste být dnes studentem medicíny?

Chtěl i nechtěl. Kdybych měl začít studovat teď ve svém věku, asi bych to už nechtěl :). Každopádně ovšem mladí lidé mají v současnosti mnohem lepší šance, protože jsou vybíráni na základě svých kvalit, nikoli třeba stranické příslušnosti. Mají úžasnou možnost získat mezinárodní zkušenosti a mnoho dalších příležitostí. Takže si myslím, že být dnes studentem medicíny je

skvělé a kdybych na to měl správný věk, šel bych do toho zase.

Až budete za 4 roky končit ve funkci děkana, s čím byste byl spokojen?

Byl bych rád, kdyby naplno fungovalo to, co se povedlo iniciovat v prvním volebním období, a aby se naše vědecká centra stala skutečně produktivní součástí nadnárodních struktur. Také by bylo prima, kdyby se nám podařilo dát dohromady pořádný web fakulty. I když vím, že ke spokojenosti všech nepovede nikdy, protože každý má trochu jiné potřeby. To je další misijní poslání...

jat

Plnou verzi rozhovoru si můžete přečíst na <http://www.lf1.cuni.cz/mit-ten-spravny-vek-jdu-do-studia-mediciny-zas>

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počínu by v uplynulých dvou měsících dali jedničku a proč:

Lucie Drobečková, 1. ročník ZL

Za poslední dobu se mi nejvíc líbila akce pořádaná studenty zubního lékařství, která se jmenovala Zubařské Mecheche aneb výplachový protokol. Obdivuji studenty, kteří při náročném studiu zvládají organizovat podobné akce. Program byl skvělý a mohl se zapojit opravdu kdokoli, vše bylo velmi propracované a bylo vidět, že ačkoli jsem v prvním ročníku, mám si co říct se všemi ostatními... Bylo krásné setkat se s tolika lidmi, kteří mají stejné názory.

MUDr. Sergej Zacharov, vedoucí Toxikologického informačního střediska

Rád bych ocenil na jedničku a pogratuloval „metanolovému“ výzkumnému týmu 1. LF UK, který uspěl ve veřejné soutěži na období 2016–2019 o účelovou podporu MZ s projektem „Neurodegenerativní procesy u pacientů exponovaných metanolu: prospektivní studie po hromadné otravě metanolem v České republice“. Na projektu se spolupodílejí kolegové z Kliniky pracovního lékařství, Neurologické kliniky, Oční kliniky, Kliniky adiktologie, Radiodiagnostické kliniky a z Toxikologického informačního střediska.

MUDr. et Mgr. Jolana Těšínová, přednostka Ústavu veřejného zdravotnictví a medicínského práva

Jedničkou bych ocenila lékaře, sestřičky a ostatní zdravotnické pracovníky, jejichž vztah s pacienty je ve stále náročnějším prostředí – po stránce odborné i právní – založen na vstřícnosti, komunikaci a vzájemném respektu. Tyto tradiční hodnoty zdravotnické etiky mají významný podíl na vytvoření důvěryhodného terapeuticky nosného vztahu a jejich opomíjení naopak vytváří prostor pro jejich domáhání se právními prostředky. Důvěru nelze založit právem. Právní normy mohou prostor pro důvěru pouze posilovat, nebo redukovat.

Andrea Dobrovolná, 3. ročník VL

Tu největší jedničku bych dala hokejovému týmu mladšího dorostu Rytíři Kladno, který se probojoval po dlouhé sezóně do finále Mistrovství České republiky. Finálového turnaje v Přerově se účastnily čtyři nejlepší týmy. Rytíři sice skončili bramborově, ale nic to nemění na tom, že kluci byli skvělí a příští rok jim medaile už neunikne! Jsme na ně nesmírně pyšní. *mš, jat*

CO PRO MĚ ZNAMENÁ JEDNIČKA

Prof. MUDr. Emanuel Nečas, DrSc., Ústav patologické fyziologie

S 1. lékařskou fakultou je můj život spjat od roku 1962, tedy víc než 50 let. Jednička pro mne tedy znamená hodně. Nejvíce mi vytahou na mysli výzvy, které přede mne stavěla a staví a úsilí potřebné pro jejich naplnění. Věřím, že toto moje úsilí jí bylo a je ku prospěchu. Mně poskytuje možnost osobního rozvoje, zdokonalování a tvůrčí činnosti. Pro patologickou fyziologii jsem se rozhodl z důvodu zájmu o vědeckou práci a z přesvědčení, že porozumění je víc než znalost. Možnost vědecké práce pro mne byla důležitá a snažil jsem se o ni vždy, přestože byla po sovětském vzoru stále více určována jen Akademii věd a výzkumným ústavům.

O přejítí do výzkumných institucí jsem přesto neusiloval, protože výuka studentů je také velkým úkolem. Jak vědecká, tak i pedagogická práce vyžadují značnou snahu a tvořivost, jsou proto obě zdrojem silných a převážně pozitivních emocí.

Úžasná je možnost podílet se na rozvoji fakulty po roce 1990. Získání mladých lidí s potenciálem pro vědeckou činnost a současně se zájmem o výuku, vytvoření velmi nákladných podmínek pro moderní výzkumnou činnost, získávání zkušeností, vytvoření učebnice, modernizace výuky, to byly velké úkoly.

Bylo by chybou, kdybych nepoděkoval spolupracovníkům, kteří mi v jejich naplnění soustavně a účinně pomáhali, jakož i nezmínil příznivé podmínky vytvářené vedením fakulty a pomoc pracovníků děkanátu. Vnímám fakultu jako oázu solidnosti, díky studentům stále mladou, a proto i plnou „jedničkových“ výzev. ■

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Zajímá nás vše!

Když se řekne Karel IV., každému vytane na mysli něco trochu jiného. Pro někoho je víc politik, diplomat, vzdělanec a vizionář, pro jiného stavitel, křesťan, mecenáš či hospodář. Zeptali jsme se vašich kolegů, v jaké oblasti, ať už politického či univerzitního dění nebo každodenního života, by nám měl velmi vzdělaný a schopný vladař – Otec vlasti – pomoci svou přímluvou.

Za co by se měl Karel IV. dnes přimluvit?

Alena Holubová, sekretariát děkanátu

Karel IV., který se v době středověku zasadil o výjimečné a nezávislé postavení českého státu v rámci říše, by se mohl přimluvit za to, aby rozhodování na akademické půdě zůstalo jen a jen na akademických, nikoli na politických, a aby se tak dodržovaly principy nezávislosti, které se mu podařilo vybudovat v období „zlatého věku středověku“. Karel IV. by si určitě přál, aby naší krásné české zemi vládli moudří a vzdělaní lidé, aby mladí lidé studující na UK svými úspěchy a činy získávali následně zájemce o studium po celém světě. Aby jim nechyběla úcta k těm, od kterých vědomosti získávají. Abychom dokázali vytvářet takové hodnoty, které by následující generace obdivovala stejně, jako teď my obdivujeme to, co před 700 lety dokázal Karel IV., který jako první pochopil „úlohu vzdělání a účinek umění“. Určitě by si nepřál, aby vznikala architektura podobná internetové hře „minecraft“, jejíž stavby vznikají ze samých kostiček, ale aby se vrátila ke kreativité a kráse.

Felix Krug, 1st year, Dentistry

The emperor Charles IV was undoubtedly one of the cleverest and most ambitious guy of his time. He founded Charles University and opened so many students the door for a great future. Unfortunately he did not take in consideration that he's responsible for sleepless nights, stress caused pimples and many other things. So in my opinion he should definitely support the research for the „how to come through Charles University-medicament.“

Prof. Karel Smetana, přednosta Anatomického ústavu

Myslím si, že žijeme v době, kterou bych přes všechny problémy, jež jsou kolem nás, určitě neměnil. O něco bych Vás však, Vaše veličenstvo, císaři a králi poprosil. Jsme obklopeni naprosto šílenou byrokracií. Jistě chápu, že stát dbá o to, aby prostředky, které do vysokého školství a vědy investuje, byly vynaloženy účelně. Systém povinných výběrových řízení, kde je jediným kritériem cena, je hrozný a nakonec vede ke ztrátám, kterým se má vlastně zabránit. Už moje babička říkala, že není tak bohatá, aby si kupovala laciné nekvalitní věci. Navíc jsou naprosto krátké termíny, kdy se musí připravit složitý projekt. Proto Vás prosím, Vaše veličenstvo, dejte nám vstřícný aparát státní správy, který nám bude nápomocný a nebude stát na opačné straně barikády.

Prof. Karel Šonka, Neurologická klinika

Karel IV. svými postoji a řešeními předběhl svoji dobu, což mu zajistilo politický úspěch a jeho zemi prosperitu. Zásadní změny Karla IV. se však z pohledu dnešní doby mohou zdát miniaturní, protože změny jsou znakem současnosti. Jsou učebnicově vyžadovány – a to dává možnost vyniknout či zavděčit se i změnami, které nejsou potřebné nebo dokonce nejsou vhodné. Typickým příkladem je růst alibistické administrativy, který požadavek přehlednosti a racionálního záznamu degraduje do nepřehledné a zničující intenzity. Karel IV. by se měl přimluvit za osobní zodpovědnost, návrat důvěry v profesní chování jednotlivce a za redukci administrativy, která limituje vlastní činnost.

Iveta Stachová, oddělení veřejných zakázek děkanátu

Otec vlasti by se dnes měl přimluvit za dobrým srdcem a jasným rozumem lidu zvoleného příštího vykonavatele úřadu prezidenta, který bude schopen dát národu naději a klid, za větší skromnost lidí a ohleduplnost ke druhým bez závidy, za vzájemnou úctu a porozumění ve víře. Z mého pracovního pohledu by se měl Karel IV. přimluvit za více výjimek vysokým školám ze zákona o veřejných zakázkách, zejména v oblasti dodávek pro výzkumné účely. Vysoké školy jsou tu především pro vzdělávací činnost spojenou s vědou a výzkumem a nezbytně rigidní systém soutěží často nepřispívá k naplnění tohoto jedinečného cíle a poslání.

Prof. Jan Bartoníček, přednosta Kliniky ortopedie, ÚVN Praha

Pro mne je tato otázka spíše „contradictio in adjecto“. Císař římský a král český se nepřimlouvá, ale rozhoduje, radí a vládne. Otázkou je, u koho by se měl přimlout, myslím, že by dnes velmi těžko hledal důstojného politického partnera na územích Evropy, které znal. A proč by se měl přimlout? On sám žil v době nastupující krize středověké evropské společnosti, tedy v době dost podobné dnešní. Díky svému politickému talentu dokázal její plné propuknutí pozdržet, ale stejně se s ní různě úspěšně museli potýkat nejen oba jeho synové, Václav IV. i Zikmund Lucemburský, ale všichni evropští vládcí a vrcholní představitelé církve. Naše současné problémy bychom si tedy měli řešit sami a nečekat na přimlouve.

Lucie Kopecká, 4. ročník VL

Myslím si, že Karel IV. by se, jakožto zakladatel ve své době první univerzity na sever od Itálie, rád přimluvil za kvalitnější vysokoškolské vzdělávání. Spousta vysokých škol nabízí obory, u kterých není skoro žádná vidina pozdějšího uplatnění. Možným řešením je jejich redukce, o kterou se už ministerstvo školství pokoušelo. Zatím však neúspěšně.

JUDr. Ivana Neužilová, právní oddělení děkanátu

Milý Karle, svého jména IV., přimluv se, prosím, za jeden den v měsíci bez jakýchkoliv technických prostředků – od televizí přes chytré i hloupé telefony a notebooky až po ty moderní věci, které neumím ani pojmenovat. Místo toho nám všem vlož do ruky knihu, abychom se naučili správně používat naši krásnou češtinu. A dobrá kniha nezřídka vykouzlí úsměv. S vírou ve Tvé historicky doložené schopnosti.

Miroslav Kučera, 3. ročník VL

Vzhledem k tomu, že Karel IV. se významně podílel na rozvoji školství a stavitelství, tipoval bych, že by se dnes přimluvil za investici do těchto oblastí. Myslím si, že každá škola uvítá jakoukoliv korunu do rozvoje. U stavitelského průmyslu je to trochu otázkou, protože města a průmyslové oblasti pohlcují okolní krajinu pro mě až zbytečně. Každopádně projekty typu tunelu Blanka jsou něco, za co by se i Karel IV. styděl.

MUDr. Daniel Rob, II. interní klinika

Pokud dotaz vztáhnou na české zdravotnictví a školství, věřím, že by se Karel IV. přimluvil za postupné, ale různé reformy, které by vedly k větší efektivitě a modernizaci našich zastaralých systémů. Na Karlu IV. obdivuji především jeho velkou vizi a schopnost naplňovat cíle, díky kterým do dnešní doby máme stavby a instituce, jež jsou nedocenitelné. Především vizi v současnosti u čelních představitelů naprosté většiny institucí postrádám.

Prof. Aleksi Šedo, děkan 1. LF UK

Z Karolina dobře známe gobelín, na němž Karel IV. svěřuje symbolickým předáním zakládacích listin své učení pod ochranu Svatého Václava. Je tedy zjevné, že jeho přimluva může směřovat hodně vysoko. Až tam, kde platí dané slovo, kde ano je ano, ne je ne, kde se rozhodnutí nečiní z pohledu funkčních období a kde se soudí skutky, nikoli sliby. Nicméně ani přimluva v těchto místech nás neosvobodí třeba od povinnosti nezneužívat korektnost jako bič nad pravdou, neochrání před pokušením relativizovat „cizí“ dobré a racionalizovat „naše“ špatné a nevyviní nás ze zodpovědnosti za naše rozhodnutí. Tak možná přimluva za co nejvíce zdravého rozumu a potřebné odvahy pro nás všechny?

Doc. Jan Měšťák, přednosta Kliniky plastické chirurgie, Nemocnice Na Bulovce

Pokud bych se mohl vrátit několik století nazpět a oslovit Karla IV., tak bych ho požádal o přimluvu u naší vlády, aby naše zdravotnictví bylo lépe financováno, než je tomu dosud. Kromě mnoha problémů, jež se řeší ve spojitosti s nedostatečným financováním zdravotnictví, se po mnoho let zapomíná na ženy, kterým byl odstraněn prs pro nádorové onemocnění a které potom trpí nejen úzkostí z nejisté prognózy, ale také strachem z poškození těla operací. Proto je jakákoli naše snaha vedoucí k navrácení ztracených jistot ženy v osobním i společenském životě dokonale provedenou rekonstrukcí prsu mnohdy neméně důležitá jako mastektomie. Naše klinika uskutečňuje bezkonkurenčně největší počet rekonstrukcí prsů s využitím implantátů v ČR. Protože jejich úhrady spadají do tzv. paušálů na zdravotnický materiál, které jsou na pracovištích plastické chirurgie velmi nízké, nelze překročit stanovené měsíční limity pro rekonstrukce prsů implantáty. Proto jsou čekací doby žen neúměrně dlouhé a přesahují v současnosti na našem pracovišti 2 roky. Stejně tak dlouho čekají ženy, u kterých byla zjištěna mutace genů BRCA1/2 na tzv. profylaktickou mastektomii s odstraněním rizikové žlázy a následnou okamžitou rekonstrukcí prsů implantáty. Tristní je, že během dlouhé čekací doby mohou onemocnět karcinomem prsu, jehož léčba vyžaduje mnohem větší náklady. Považuji za naprosto profesně i lidsky neetické, aby ženy z obav před vážným onemocněním vyhledávaly soukromá pracoviště plastické chirurgie, kde jim provedou v krátkém termínu odstranění potenciálně nebezpečné žlázy s okamžitou rekonstrukcí. Za takový výkon totiž každá z nich zaplatí více než 100 000 Kč!

A co byste si přáli vy?

Další názory si můžete přečíst na FB Jedničky

FACOLTA

jm

Slavnosti Otce vlasti

Anatomák ožil vzpomínkami na Karla IV.

Ve čtvrtek 21. dubna Jednička úspěšně zahájila oslavy 700. výročí narození Otce vlasti seminářem O životě a smrti Karla IV., který se konal ve velké i malé posluchárně

Anatomického ústavu. Vystoupení P. Čorneje, J. Drocára, V. Kofránkové, R. Čiháka, J. Bartoníčka a J. Royta si se zájmem poslechly na tři stovky účastníků. Prostory Anatomáku tedy skutečně praskaly ve švech! :)

Atmosféru semináře doprovodily vystoupení souboru zobcových fléten Pražské konzervatoře a vernisáž ilustrací akademického malíře Pavla Koutského, který s nadsázkou zobrazil významné okamžiky panovníkova života. Setkáním provázeli K. Smetana, přednosta Anatomického ústavu, a A. Trojanová, jednatelka společnosti Kardiologi pro děti a dorost, která se o vznik akce zasloužila. Děkujeme všem, kteří se na zdárném průběhu semináře podíleli! A pokud jste jej náhodou nestihli, můžete se brzy těšit na video záznam, který bude k dispozici na fakultním YouTube! Výstava prací P. Koutského pak bude od 10. května do konce června k vidění ve Faustáku.

red

Šest období fakulty – jak je možná neznáte

Od 3. do 31. května můžete v galerii Novoměstské radnice navštívit výstavu zaměřenou na prezentaci vývoje lékařské fakulty od doby založení Karlem IV. po současnost. Věnuje pozornost jak institucionálním

dějninám, tak i tradici výuky medicíny v Praze. Vystaveny budou např. zdejší lékařské učebnice, jež se začínají objevovat po polovině 17. století, unikátní galerie historických portrétů děkanů, které mají svůj počátek ve stejném období. To vše bude zasazeno do kontextu dobových lékařských nástrojů, demonstrujících úroveň medicíny od 16. století až doposud.

Mimochodem, víte, co je na obrázku? Pokud ne, zjistit to můžete od úterý do neděle od 10.00 do 18.00! Těšíme se na vaši návštěvu!

red

Nepropásněte open air na Karláku 7. května!

Pomozte nám udělat skvělou narozeninovou oslavu Otci vlasti! Začínáme už v 10.00 v parku na Karlově náměstí blíže VFN!

- Víte, že byl Karel IV. nejenom mírumilovný a zbožný panovník, ale i drsný rytíř? Vypovídají o tom mnohačetná zranění páteře, čelisti a jiných poměrně důležitých míst na těle. Přijďte se ve 13.00 nebo v 15.30 podívat, jak si s bojem na život a na smrt poradí šermíři Thorax!
- Žádné mořské příšery, žádné krmivo pro králíky, ale pořádná česká zvěřina, chleba s máslem, hodně koření, jelita, uzené – a to všechno rukama! Přijďte si před letním hubnutím do plavek vychutnat spoustu staročeských dobrot.
- Po moři, pěšky nebo na koni. Nejezděte emháděčkem, autem, letadlem, vrtulní-

kem, lodí ani vlakem. Pojďte s námi od 16.00 hodin pěšky v historickém průvodu!

- Karel IV. podporoval velké rodiny. Sám šel příkladem. Zvládnul čtyři manželky (samozřejmě postupně) a 11 dětí! Udělejte si i vy čas na děti, rodiče, prarodiče nebo vaše blízké!
- Víte, že víno podporovalo vyšší zaměstnanost? Karel IV. zakládal vinice nejenom pro lahodnou chuť tohoto nápoje, ale především (údajně) pro vytvoření více pracovních míst. Ale jak si vysvětlit zájem Karla IV. o chmel?
- Hudba byla za Karla IV. důležitou součástí duchovních obřadů, ale i světských radovánek. Víte, kdo to byli hudci, loutníci a píšťci? To byli open air umělci! Přijďte si od 17.00 poslechnout ty naše! Imodium, Jaksí Taksí a Blue Effect!

➤ Celetná, Železná, V Jirchářích, Kožná...

Za Karla IV. byl neuvěřitelný rozmach řemesel (jenom v Praze jich bylo zaznamenáno 225), zakládaly se cechy a šikovné ruce tu byly ceněny zlatem. Přijďte si vyzkoušet svou zručnost na řemeslných trzích!

Vstupné pro všechny bez rozdílu věku zdarma :) P. S. Nehoňte se, zastavte se na Karláku! :)

zub

Těšit se můžete i na další akce, které Jednička pořádá u příležitosti 700. výročí narození Otce vlasti – 18. května se v posluchárně Purkyňova ústavu od 17.00 uskuteční přednáška doc. Jiřího Ramby *Záhadná nemoc Karla IV. na podzim roku 1350* a 25. května v posluchárně IV. interní kliniky proběhne od 14.00 seminář s prof. Petrem Čornejem.

Aby vaše cesty webem vedly co nejnáze k cíli

V letošním roce chystá Jednička výraznější inovace struktury a grafiky fakulního webu. Zeptali jsme se proto uživatelů, co bychom mohli změnit a zlepšit, aby pro ně byly budoucí webové stránky co největší oporou při hledání informací. Vzhledem k rozsahu webu a rozdílným potřebám různých cílových skupin (uchazečů, studentů, zaměstnanců, vědců, externistů...) je logické, že názory na některé oblasti byly zcela protichůdné, na něčem se naopak shodla většina – a z toho je třeba vycházet dál. Je také zřejmé, že ani inovované webové stránky plně neuspokojí všechny uživatele. Měly by nicméně vést ke zvýšení počtu těch, kteří je budou z hlediska struktury, obsahu a grafiky hodnotit jako velmi pěkné nebo pěkné. A ti tvoří v současnosti asi polovinu.

Co tedy mj. přinesly výsledky anonymní ankety, které se zúčastnilo 180 lidí? Mezi respondenty bylo 37 % pregraduálních studentů, 30 % akademických pracovníků 1. LF UK, 16 % zaměstnanců děkanátu, 5 % postgraduálních studentů a 12 % tvořili externí uživatelé.

„Nový web o vědě 1. LF UK najdete na science.lf1.cuni.cz“

Zhruba polovina z dotazovaných navštěvuje webové stránky fakulty 1–5krát do týdne, 30 % pak zobrazuje stránky ještě častěji. Asi desetina je považuje za velmi pěkné, přibližně stejná část za nepřijatelné, pro cca 40 % jsou pěkné a dalších 40 % uspokojivé.

Ukázalo se, že na fakulním webu jsou nejproblématictější celková nepřehlednost,

Ilustrační foto: Freelmages

složité vyhledávání, málo grafických prvků, občasná neaktuálnost a špatné členění jednotlivých rubrik. Obtížně dohledatelné jsou především kontakty, formuláře a informace o studiu. Většinou (83 %) naopak vyhovuje současné rozdělení webu do sekcí pro uchazeče, studenty, absolventy apod. Z hlediska obsahu považují uživatelé za nejdůležitější informace pro uchazeče, studium a výuku, kontakty, aktuality a informace o projektech a vědě na 1. LF UK. Také jsme se ptali, které podstránky fakulního webu potřebují zásadně přepracovat. Z odpovědí vyplynulo, že je nutno věnovat velkou pozornost rubrikám pro uchazeče, nabídkám práce, úvodní stránce webu a kontaktům. Podle respondentů schází i lepší přehled pracovišť 1. LF UK, tedy jednotlivých ústavů a klinik. Zajímalo nás dále, které informace na webu zcela chybějí. Nejvíce odpovědi patřilo vědě a výzkumu. Dotazovaní postrádali

zejména informace o projektech fakulty a souhrn vědecko-výzkumných aktivit – je ale třeba podotknout, že v současnosti již byl spuštěn web věnovaný právě vědeckým směrům a týmům, jejich prioritním výsledkům, technologickému zázemí apod., který najdete na adrese science.lf1.cuni.cz a jenž bude průběžně doplňován. Studenti pak postrádali jednoduchý přehled studentského života na fakultě, prokliky na sociální sítě a odkazy na výukové portály. Dalším uživatelům chybějí informace pro zaměstnance a pedagogy. Zajímavou část dotazníku tvořila otázka, co je na fakulním webu zbytečné. Nejčastěji bylo zmíněno dublování informací na úvodní stránce a dvojí menu, nevyhovující je i mnoho pohyblivých upoutávek. Všem respondentům, kteří se anketu zúčastnili a poskytli nám tak zpětnou vazbu pro naši další práci, velmi děkujeme!

red

Přijďte si dát ERGOcafé

Cyklus odborných přednášek s rehabilitační nebo ergoterapeutickou tematikou, určený členům multidisciplinárního zdravotnického týmu, studentům i veřejnosti – to je

ERGOcafé. Proč ne? Vždyť v univerzitních městech jsou Medicafé nebo Fyziocafé naprosto běžná.

Akci pořádá spolek ERGOterapeuti všem, který se od března minulého roku snaží o zvýšení povědomí o tomto rehabilitačním oboru. Cílem je předávat informace z ergoterapeutického prostředí kolegům z jiných oborů, protože často nevědí, kdy mohou s ergoterapeutem spolupracovat, a také studentům lékařských, pedagogických a sociálních fakult, aby věděli, jak správně fungovat v týmu, jak být efektivní a poskytnout pacientům komplexní péči. Na ERGOcafé ale může přijít kdokoli a rozšířit si obzory v oblasti léčebné rehabilitace. První ERGOcafé v Praze se uskutečnilo 21. března ve Faustáku – Akademickém

klubu naší fakulty, který byl zaplněn až po strop. Kateřina Svěčená, viceprezidentka České asociace ergoterapeutů, představila obor jako součást koordinované rehabilitace. Další přednášející, Jitka Blahutová, studentka 2. ročníku NMGr. Ergoterapie na 1. LF UK, spolu se svou fenkou border kolie ukázala využití canisterapie v ergoterapii. Následující ERGOcafé se uskutečnilo 28. dubna v Ostravě.

Na další „pražské“ se můžete těšit 16. května opět ve Faustáku, kde vystoupí přednostka Kliniky rehabilitačního lékařství Olga Švestková, jež bude přednášet o ergoterapii v ČR.

Tereza Fialová, studentka NMGr. Ergoterapie na 1. LF UK, předsedkyně ERGOterapeuti všem

Filmové nášlehy s Hazardem

Česká asociace studentů adiktologie (ČASA) přišla koncem loňského roku s nápadem „Filmových nášlehů“ jako s další možností doplnění výuky, rozšiřování znalostí a zvýšení povědomí o zajímavých oblastech pro studenty adiktologie (stávající, budoucí i minulé) a všech dalších oborů, které lze studovat na naší fakultě. Během tematických večerů se s využitím filmových záběrů se závislostní a psychologickou tematikou – ať už proslulých či méně známých – beseduje s odborníkem na dané téma. Zároveň tak vzniká přehled zajímavých filmů, který je přístupný na internetových stránkách www.addictology.net. Zde také najdete informace o dalších aktivitách ČASA. Tematické večery se konají každý měsíc ve Faustáku – Akademickém klubu naší fakulty. V březnu přišel Roman Gabrhelík, se kterým jsme diskutovali o filmu Mravenci nesou smrt, jenž byl natočen za socialismu a měl odradit lidi od užívání drog. V dubnu jsme rozebírali společně s režisérem Jurajem Herzem legendární film Spalovač mrtvol, natočený podle knihy Jaroslava Fukse. Pokud jste Filmové nášlehy zatím nestihli, můžete to napravit 12. května, kdy bude hostem Jaroslav Vacek a na pořadu bude film Hazard. V případě dotazů se obraťte na e-mail: filmovenaslehy@gmail.com.

Matěj Černý,
ČASA

S našimi mediky nejen o diabetu

Světový den zdraví, který připadá na 7. dubna, je mezinárodní událostí vyhlášenou Světovou zdravotnickou organizací. Akci každoročně pořádají studenti všech lékařských fakult v ČR pod záštitou neziskové organizace IFMSA. Hlavním cílem projektu je zvýšit povědomí veřejnosti o prevenci a péči o zdraví – letošní téma bylo zaměřeno na diabetes.

V Praze se uskutečnil Světový den zdraví na pěší zóně Anděl, kde měli zájemci možnost navštívit edukační stan s více než desítkou stanovišť. Medici jim zde podávali relevantní informace o rizikových faktorech úzce korelujících s rozvojem diabetu 2. typu. Návštěvníci si mohli nechat zdarma změřit nejen glykémii, ale i krevní tlak, BMI, procento tuku v těle a obvod pasu. Nechyběla ani stanoviště věnovaná poskytování první pomoci, zdravé výživě, péči o ústní

hygienu, odvykání kouření či diagnostice chodidel. Ve stanu také probíhala sexuální osvěta, výuka samovyšetření prsou či varlat, nejmenší návštěvníci pak mohli ošetřit plyšáka.

Akce se zúčastnilo 45 studentů 1. LF z 57 dobrovolníků, koordinátorkami byly Martina Křečková, Adéla Obdržálková a Kateřina Konášová. Edukační stan navštívilo přes 700 lidí, kompletně vyšetřeno bylo více než 280 z nich. Velké oblíbené se těšilo především stanoviště s odběrem glykémie, kde se nechalo změřit 326 zájemců. Alarmující byla hodnota 22,4 mmol/l u návštěvníka, který neměl o svém zdravotním stavu ani tušení. Studentům se také podařilo odhalit předem nediagnostikovanou hypertenzi u několika desítek osob. Všem doporučili návštěvu praktického lékaře.

Kateřina Konášová, IFMSA CZ 1. LF UK

Stavte se na Pikniku 2016

S příchodem jara a sluníčka začínají také přípravy Pikniku, který každoročně pořádá Spolek mediků českých. Ani letos ho

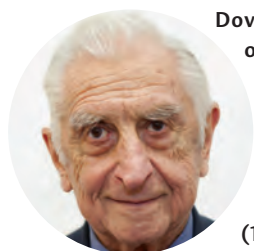
mnoho dobrého jídla – ať už grilovaného či napečeného – od našich přednostek, přednostů, profesorek, profesorů a dalších

nevynecháme a abychom počasí překvapili a déšť zastrašili, vybrali jsme netradičně čtvrtek – a to až v druhé polovině května, konkrétně 19. května. Ostatní bude probíhat již tak, jak jste zvyklí. V zahradě Psychiatrické a Neurologické kliniky 1. LF UK se můžete těšit na

členů akademické obce. Pochopitelně připravíme i něco k pití, abychom za parného dne nežíznili. A co by to bylo za piknik bez hudby! Tak nějak nám swing, jazz a jiné podobné rytmy k pikniku prostě ladí... Těšit se můžete opět na kapelu Brownies, která pro nás hraje již od roku 2013. Přijďte si s námi užít slunečné odpoledne v zahradě a alespoň na chvíli hodit starosti za hlavu. Oficiální zahájení bude ve 13.00 hodin. V případě nepříznivého počasí akci rozhodně nerušíme, to máme již vyzkoušeno. Piknik je volně přístupný, tak se nemusíte bát, že neseženete vstupenky!

Zbyněk Vávra,
člen představenstva SMČ

Vzpomínka na emeritního děkana prof. J. Tichého

Dovolte mi několik osobních vzpomínek, které mám spojeny s nedávno zesnulým prof. MUDr. Jiřím Tichým, DrSc. (1929–2016), učitelem, vědeckým pracovníkem, skvělým lékařem a přítelem.

Prof. Tichého jsem poznal na konci šedesátých let jako mladý sekundář, když přicházel na kliniku v roli neurologického konsiliáře. Typické pro něj bylo přátelské, vskutku kolegiální chování, ale především nezapřel, že je žákem profesora Hennera. Jeho závěry byly přesné a často už při prvním vyšetření nemocného stanovil správnou diagnózu, byť na pacienta čekala ještě řada objektivizujících vyšetření.

Tato naše intermitentní setkávání i úrovni konsiliář/ošetřující lékař přerostla během

let ve vzájemné sympatii. Navzdory tomu mě zaskočilo, když mi po listopadové revoluci už jako první svobodně zvolený děkan nabídl účast na práci jeho kolegia. Ti z nás, kteří pak byli 3 následující roky prof. Tichému nablízku a spolu s ním se snažili postupně napravovat škody napáchané minulým režimem v životě fakulty, oceňovali jeho smysl pro spravedlnost, sociální cit a jemu vlastní smysl pro fair play. Jako sportovec tělem a duší, velmi dobře fyzicky připravený, zvládal s přehledem neuvěřitelné množství úkolů, které musel plnit jak v úloze děkana, tak nově jmenovaného přednosta Neurologické kliniky. Porevoluční hektické období, byť naplněné euforií a nadějami vkládanými do budoucnosti, kladlo na všechny vskutku mimořádné nároky.

Jiří měl vzácnou schopnost posuzovat věci jakoby v odstupu, s nadhledem a vždy s ohromným smyslem pro humor. Nemohu než v této souvislosti vzpomenout,

že každé jednání kolegia v oné době zahajoval výbornou anekdotou, která vždy předznamenala navýsost pracovní a přece velmi příjemnou atmosféru. Jeho elan vital jakoby byl nevyčerpatelný, a to vše umocňoval pravidelnými koncerty dixielandu ve Faustově domě, nesmírně populárního hudebního tělesa, které pomáhal zakládat a v jehož čele stál bezmála 40 let. Jiní, povolanější a na jiném místě vzpomenu jeho kvality vědecké i pedagogické. V profesním životě dosáhl téměř všech tzv. kýžených met, nicméně když mu v roce 2009 předali reprezentanti ČLS Purkyňovou cenu byl – jak mi přiznal –, potěšen a dojat nejvíce ze všech ocenění, kterých se mu dostalo. V osobě prof. Tichého ztratila akademická obec 1. LF UK, neurologická společnost a odborná veřejnost vůbec mimořádnou, charismatickou osobnost, která zanechává v historii alma mater nezapomenutelnou stopu.

Petr Bartůněk, IV. interní klinika

Elektronické informační zdroje (15)

ProQuest Central je multioborové databázové rozhraní, které zpřístupňuje široké množství oborových databází, mezi něž patří např. i ty lékařské, farmaceutické a zdravotnické – ProQuest Health and Medical Complete, Pharmaceuticals News Index, ProQuest Nursing & Allied Health Service – či výzkumná databáze Academic Research Library. Přístup je umožněn k více než 20 000 odborných časopisů, z nichž přes 13 000 nabízí plnotextový přístup (u některých s půlročním nebo ročním embargem). Kromě odborných časopisů zde lze nalézt také plné texty e-knih, disertačních prací a široký výběr firemních a obchodních informací. Více o tomto rozhraní naleznete na uvi.lf1.cuni.cz/e-zdroje/databaze.

David Horváth, Ústav vědeckých informací

JEDNIČKA V MÉDIÍCH

Medici mají nové výukové centrum

ČT/Studio 6/6. 4. 2016

Biologická léčba ledvin

ČT/Události/28. 2. 2016

Seminář O životě a smrti Karla IV.

ČT24/Zprávy s živým vstupem (od 14.55)/21. 4. 2016

Lékařka: Regulace tabáku může uspořit ČR nejméně půl miliardy Kč

ceskenoviny.cz/13. 4. 2016

Při testování se pacienti dostanou k účinným lékům dřív

tyden.cz/12. 3. 2016

Vědci zkoumali oběti metanolové aféry a zjistili, že zrak se umí regenerovat

novinky.cz/23. 3. 2016

KNIŽNÍ NOVINKY

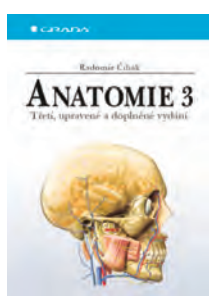

Onkologická imunologie

Monografie podává aktuální pohled na imunologické aspekty vybraných onkologických onemocnění jakožto žhavé téma posledních let. V úvodních kapitolách se autoři zabývají významem imunitní reakce v rámci protinádorové terapie, vývojem, farmakologickými aspekty protinádorové imunoterapie, adoptivní imunoterapií či hodnocením imunitní odpovědi u pacientů s nádorovým onemocněním. V závěru knihy autoři zdůrazňují význam spolupráce klinického imunologa s klinickým onkologem.

*Autoři: kolektiv autorů, editorka Eva Zavadová
Nakladatelství: Mladá fronta*

fi

Anatomie 3

Poslední díl celobarevné učebnice obsahuje anatomii kardiovaskulárního systému, centrálního nervstva, periferních mozkomíšních a vegetativních nervů, kůže a smyslových orgánů. Jsou v něm také připojeny poznámky topografické a poznámky praktické (užití) anatomie. Trojdílný komplet anatomii hlavního autora prof. Radomíra Čiháka je považován za jeden z vrcholů naší odborné literatury jak po stránce didaktické, tak po stránce ilustrací, preciznosti a provedení. Celá vícedílná didaktická publikace je pravidelně aktualizována podle dosavadních poznatků. Všechny díly jsou bohatě barevně ilustrovány originálními vyobrazeními v celkovém počtu 1400, která se často skládají z několika kreseb. Třetí díl Anatomie je na přání autorů i studentů rozdělen do tří samostatných knih, což dává čtenáři více možností pro využití rozsáhlé publikace při výuce či v praxi.

*Autoři: Radomír Čihák, Rastislav Druga, Miloš Grim
Ilustrace: Ivan Helekal, Jan Kacvinský, Stanislav Macháček
Nakladatelství: Grada*

fi

JEDNIČKA BLAHOPŘEJE

k březnovým a dubnovým výročím

doc. MUDr. Jozefu Hozovi, CSc.,
z Kliniky dětského a dorostového lékařství
1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Janu Rothovi, CSc.,
z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. RNDr. Petru Maršálkovi, Ph.D.,
z Ústavu patologické fyziologie 1. LF UK

prof. MUDr. Petru Vlčkoví, CSc.,
z Ústavu nukleární medicíny 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Marii Staňkové, CSc.,
z Kliniky infekčních a tropických nemocí
1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce

prof. MUDr. Jiřímu Jonákoví, DrSc.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní
diagnostiky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Václavovi Seichertovi, DrSc.,
z Anatomického ústavu 1. LF UK

prof. MUDr. Marii Kunešové, CSc.,
z IV. interní kliniky – kliniky gastroentero-
logie a hepatologie 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Iljovi Žukovi, CSc.,
z Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Danielovi Vyoralovi, CSc.,
z Ústavu patologické fyziologie 1. LF UK

doc. MUDr. Růženě Pánkové, CSc.,
z Dermatovenerologické kliniky
1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Terezii Fučíkové, DrSc.,
z Ústavu imunologie a mikrobiologie
1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Vladimíru Křenovi, DrSc.,
z Ústavu biologie a lékařské genetiky
1. LF UK a VFN

pok

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Prof. Pavel Paško Rytířem lékařského stavu

**Emeritní přednosta
III. chirurgické kli-
niky 1. LF UK a FN
Motol profesor
Pavel Paško byl
14. dubna pa-
sován Rytířem
lékařského stavu.**

Medaili a písemné

stvrzení titulu převzal u příležitosti 25. výročí založení České lékařské komory (ČLK) v Obecním domě. Titul uděluje stavovská organizace každoročně jedné z osobností české medicíny, která svou lékařskou praxí či vědeckou činností významně přispěla k rozvoji medicíny, zasloužila se o etiku povolání nebo projevila mimořádně statečný občanský či lékařský postoj. O udělení titulu Rytíř lékařského stavu rozhodují samotní lékaři – členové komory.

Podle navrhovatelů z klatovského sdružení ČLK náleží ocenění prof. Paškovi za jeho „zásadní postoj k medicíně i pro přímou a pochopení demokracie jako institutu nejen svobody, ale i odvahy a odpovědnosti. Pevně stojí za životem jako nejvyšší hodnotou. Podle tohoto přesvědčení koná bez ohledu na společenské a politické preference. Právem se řadí k osobnostem rytířského chování. Tento lékař patří v duchu humanity mezi elitu našeho národa.“

Profesor Paško se narodil 3. července 1940 v Bratislavě. Absolvoval medicínu na Univerzitě Karlově, v roce 1986 byl jmenován docentem, v roce 1990 profesorem.

Jednička se připojuje ke gratulaci!
red

Jednička
Bulletin 1. lékařské fakulty UK
Neprodejné, vychází jako dvouměsíčník.

Ročník: 4, číslo: 2/2016
Redakce: Zuzana Burianová,
Marie Fialová, Jana Mašková,
Olga Pokorná, Michal Španko,
Jana Tlapáková, Martin Vejražka
Grafické zpracování: Zuzana Kutíková
Fotografie a ilustrace:
archivy 1. LF UK a autorů příspěvků
Své dotazy či náměty můžete poslat na
e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz
ISSN 2336-4181

O klinických studiích a evidence-based medicine debatovali v MEDialozích, nově za moderace Jakuba Železného, děkan Aleksi Šedo, ředitel Revmatologického ústavu Karel Pavelka a ředitel AIFP Jakub Dvořáček.

Naši studenti zubního lékařství – vyzbrojeni zubními kartáčky a znalostmi – opět vyrazili na Karlovo náměstí, aby pomohli vyvracet mýty a polopravdy o ústní hygieně. Ve zdravé Praze zdravý zub!

Poslední dubnový čtvrtek usedl do Faustovského křesla Jiří Komorouš, který mj. popsal začátky boje proti drogám v ČR.

Dílo J. S. Bacha a P. I. Čajkovského v podání Piccolo coro & Piccola orchestra si vyslechli návštěvníci 22. koncertu z cyklu Fakulta v srdci Karlova, který se tentokrát odehrál v kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého.

Jako každý rok na jaře se ve Faustáku uskutečnilo setkání seniorů 1. LF UK.

Břežnovým hostem v Křesle pro Fausta byl spisovatel Jáchym Topol.